

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 12^{ΗΣ} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1950

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΟΡΛΑΝΔΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδρίας ὁ πρόεδρος τοῦ παρελθόντος ἔτους κ. **Ἰ. Πολίτης** παραδίδων τὴν προεδρίαν λέγει τὰ ἑξῆς:

Ἡ προεδρία τῆς Ἀκαδημίας, Κύριοι Συνάδελφοι, εἰς τὴν ὁποίαν με ἀνεβίβασεν ἡ εὐμενὴς ὑμῶν ψήφος, ὑπῆρξεν ὑψηλὴ τιμὴ, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ πάλιν Σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς. Τὸ βάρος τοῦ ἀξιώματος τούτου ἐβάστασα ἐρειδόμενος πάντοτε ἐπὶ τῆς εὐμενοῦς ὑποστηρίξεώς σας. Κατὰ τὴν πρῶτην ἐτησίαν συνεδρίαν τοῦ ἔτους ὁ Πρόεδρος τοῦ λήξαντος ἔτους παραδίδει συμφώνως πρὸς τὸν ὀργανισμόν τὴν προεδρίαν εἰς τὰς νέας ἀκαδημαϊκὰς ἀρχάς. Ἐκτελῶν τὴν εὐχάριστον αὐτὴν ὑποχρέωσιν, τελευταῖον δὲ καθήκον τοῦ προεδρικοῦ ἀξιώματός του, παραδίδω ἐπισήμως τὴν Προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν ἀγαπητὸν φίλον καὶ συνάδελφον, τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα καὶ ἐξάαιρετον ἐρευνητὴν τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης, κ. Ἀναστάσιον Ὁρλάνδον, ὁ ὁποῖος τὸ ἐπιστημονικὸν κύρος καὶ τὴν ἐγνωσμένην διοικητικὴν αὐτοῦ ἰκανότητα, εὐχομαι, ὅπως δυνηθῇ ἀπροσκόπτως νὰ χρησιμοποιήσει διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ τῆς Ἀκαδημίας.

Ἀποχωρῶν σήμερον τῆς προεδρικῆς ἑδρας ἐκφράζω τὰς θερμοτάτας μου εὐχαριστίας πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὴν ἀρωγὴν τὴν ὁποίαν μοὶ παρέσχον κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν προεδρικῶν μου καθηκόντων. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τὰ μέλη τῆς Συγκλήτου, τὰ ὁποῖα συνειργάσθησαν στενότερον μετ' ἐμοῦ καὶ μάλιστα τὸν φίλτατον Γενικὸν Γραμματέα κ. Γεώργιον Π. Οἰκονόμον, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν εὐγενείας

καὶ τῆς μεγάλης πείρας του εἰς τὰ τῆς Ἀκαδημίας ἐν γένει, συνειργάσθη μετ' ἐμοῦ καὶ κατέστησεν ὄχι μόνον ἀκοπώτερον ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν εὐχάριστον τὸ ἔργον μου ὡς Προέδρου. Τὴν μετ' αὐτοῦ ἀρμονικὴν συνεργασίαν θέλω διατηρήσει ὡς μίαν τῶν ὠραιότερων ἀναμνήσεων τῆς προεδρίας μου. Πρὸς τοῦτοις νομίζω ὅτι διερμηνεύω τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν συναδέλφων, ἀπευθύνων πρὸς αὐτὸν ἐξ ὀνόματος τῆς Ἀκαδημίας θερμὰ συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τοῦ Ὑπουργικοῦ ἀξιώματος καὶ τὴν εὐχὴν ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπουργίας του θὰ δοθῇ ἡ λύσις θεμελιωδῶν αὐτῆς ζητημάτων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων καὶ τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἀρχείων θεωρῶ καθήκον μου νὰ εὐχαριστήσω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης διὰ τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ζῆλον του, ἰδιαίτερος δὲ τὸν ἀκάματον Ἐφορον κύριον Γεώργιον Νικ. Βέλτσον, ὅστις συνδυάζων τὴν πείραν μετὰ τῆς δραστηριότητος ἐφφρόντιζε πάντοτε διὰ τὴν ἀρτιωτάτην ἐπιτέλεσιν τῶν πάσης φύσεως καθηκόντων του.

Τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προεδρίας μου πεπραγμένα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐξέθεσε λεπτομερῶς καὶ ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ συνταχθείσης ἐκθέσεως, τῆς ἀναγνωσθείσης ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, ὥστε ἡ παρ' ἐμοῦ εἰς αὐτὰ ἀναφορὰ οὐδὲν θὰ εἶχε νὰ προσθέσῃ καὶ θὰ ἀπέβαινε περιττὴ ἐπανάληψις. Ἐχῶ ὅμως καθήκον νὰ διαβεβαιώσω πάντας ὑμᾶς, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι παρ' ὅλας τὰς ἐξαιρετικὰς οἰκονομικὰς συνθήκας πρὸς τὰς ὁποίας ἀπὸ ἐτῶν ἀντιπαλαίει ἡ Ἀκαδημία καὶ τὸ λίαν περιορισμένον τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, τὸ ἔργον τῆς Ἀκαδημίας ἐξτελέσθη μετὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς καὶ πρότερον ρυθμοῦ καὶ θὰ ἰδύνατο ἀσφαλῶς νὰ εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλειότερον καὶ ἀποδοτικώτερον καὶ ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἐν γένει ἀπόψεως, ἐὰν τὸ Κράτος ἐπεδείκνυε τὸ ὀφειλόμενον ἐνδιαφέρον καὶ ἐνίσχυε τὸ ἀνάτατον τοῦτο πνευματικὸν ἴδρυμα καὶ εὑρισκον παρ' αὐτῶν εὐμενὴ καὶ δικαίαν ἀπήχησιν τὰ γινόμενα ἐπανειλημμένα ἐγγράφως καὶ προφορικῶς διαβήματα τοῦ Προεδρείου. Καὶ κατὰ τοῦτο εὐχόμεθα εὐτυχέστερον ἡμῶν τὸ νέον τῆς Ἀκαδημίας Προεδρεῖον.

Εἶμαι ἰδιαίτατα εὐτυχὴς ὅτι ἡ κατὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς προεδρίας μου ἐκφρασθεῖσα εὐχὴ ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης καὶ τῆς καταπαύσεως τοῦ συγκλονίζοντος τὴν ἀγαπητὴν μας πατρίδα πολεμικοῦ σάλου ἐπραγματοποιήθη. Τὸ μέγα τοῦτο ἐθνικὸν γεγονός, τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὴν ὑπέροχον ἀνδρείαν καὶ τὴν αὐταπάρνησιν τῶν ἐνόπλων ἐθνικῶν δυνάμεων καὶ τὴν πεφωτισμένην ἡγεσίαν αὐτῶν, τὸ ὅποῖον μέλλει νὰ συμβάλῃ ὑπὲρ

πάν ἄλλο εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀναδημιουργίαν τῆς χώρας ἐκ τῶν συμφορῶν καὶ τῶν ἐρειπίων τὰ ὁποῖα συνεσώρευσεν εἰς αὐτὴν ἐνναετῆς περιόδου πολέμων καὶ ταλαιπωριῶν, εὐχόμεθα, ὅπως δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ ἔχῃ εὐτυχῇ ἐπίδρασιν καὶ διὰ τὴν Ἀκαδημίαν, ὥστε ἐνισχυομένη αὕτη καὶ οἰκονομικῶς καὶ διὰ τοῦ ἀπαραιτήτου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ νὰ πραγματοποιῶσιν τὰ ὑψηλὰ αὐτῆς ἐπιτεύγματα.

Καὶ ἤδη ἀποχωρῶν τῆς ἑδρας ταύτης καλῶ τὸν Πρόεδρον κ. Ἀναστάσιον Ὁρλάνδον καὶ τὸν Ἀντιπρόεδρον κ. Γεώργιον Μαριδάκην, ὅπως καταλάβωσι τὰς ἑδρας τῶν ἐν τῇ Προεδρείῳ.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ νέος πρόεδρος κ. **Ἀν. Ὁρλάνδος** ἀναλαμβάνων τὰ προεδρικά του καθήκοντα ὡμίλησεν οὕτω:

Κύριοι Συνάδελφοι,

Ἀναλαμβάνων σήμερον μὲ πολλὴν συγκίνησιν τὴν προεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας ἐπιθυμῶ πρωτίστως νὰ σᾶς εὐχαριστήσω μὲ ὅλην μου τὴν καρδιά διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν ποὺ μοῦ ἐκάματε ἀνυψώνοντάς με διὰ τῆς εὐμενοῦς σας ψήφου εἰς τὸ ὕψιστον τοῦτο πνευματικὸν ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον ἐλάμπρυναν τόσοι ἀριστεῖς τοῦ συγχρόνου ἐλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐπιστήμης.

Ἰδιαιτέρας ἐπίσης εὐχαριστίας ἀποτείνω καὶ πρὸς τὸν φίλον τέως πρόεδρον κ. Ἰωάννην Πολίτην διὰ τοὺς φιλόφρονες λόγους τοὺς ὁποίους ἐπιεικῶς εἶπε περὶ ἐμοῦ καὶ οἱ ὁποῖοι ἰδιαζόντως μὲ τιμοῦν προερχόμενοι ἀπὸ ἄνδρα, ὅστις ὄχι μόνον ἐξόχως τιμᾷ τὴν ἐπιστήμην ἀλλὰ καὶ τόσον ἁρμονικῶς ἐν τῷ προσώπῳ του συνδυάζει τὴν ἐπιστήμην πρὸς τὴν Μοῦσαν, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἡμερῶν μᾶς ἀπέδειξεν ὅταν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ κατεκλήλησε τὰ ῥήματα μας ὑμνῶν τῆς Φύσεως τὸ θεῖον μεγαλεῖον!

Δικαίως ἐλέχθη παλαιότερον ὅτι ὁ λυρισμὸς ἀποτελεῖ ὄργανον ὀξυδερκείας· τοιαύτη πράγματι ὀξυδέρκεια χαρακτηρίζει καὶ τὸν ἀγαπητὸν συνάδελφον, ὅπως τάνάπαλιν ἡ ἐπιστημοσύνη ἐχαρακτήριζε τὸν μέγαν **Goethe**, μετὰ πάθους, ὡς γνωστὸν ἀσχοληθέντα καὶ περὶ τὴν βοτανικὴν καὶ τὴν γεωλογίαν καὶ περὶ ἄλλας ἔτι θετικὰς ἐπιστήμας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι διερμηνεύω τὴν γνώμην πάντων ὑμῶν ἐκφράζων τὰς εὐχαριστίας τοῦ σώματος πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ λήξαντος ἔτους, ὅστις μὲ τόσῃ εὐθυκρισίαν καὶ εὐγένειαν διηύθυνε τὰς ἐργασίας μας.

Ἐχων πλήρη συναίσθησιν τῶν εὐθυνῶν τὰς ὁποίας συνεπάγεται τὸ προεδρικὸν ἀξίωμα, φοβοῦμαι, κύριοι Συνάδελφοι, μήπως ὑπολειφθῶ κατὰ πολὺ τῶν προκατόχων μου, λόγῳ κυρίως τοῦ δυσβαστάκτου φορτίου τῶν λοιπῶν δημοσίων λειτουργημάτων μου. Μὲ στηρίζει ἐντούτοις καὶ μὲ θερμαίνει ἡ ἐλπίς, ὅτι θὰ θελήσετε πάντες νὰ μὲ ὑποβοηθήσετε, μάλιστα δ' οἱ ἐν τῇ Συγκλήτῳ ἐκλεκτοὶ συνάδελφοι, ἐν οἷς πρῶτος — ὅταν βέβαια ἀπαλλαγῇ τῆς Ὑπουργείας του — ὁ δεξιώτατος Γενικὸς Γραμματεὺς, ὁ ἀκλόνητος οὗτος στῦλος τοῦ γοήτρου τῆς Ἀκαδημίας, ἔπειτα δ' ὁ ἐπιφανὴς μύστης τοῦ Δικαίου, ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Μαριδάκης, τὴν πεφωτισμένην νομικὴν καὶ ἄλλην συμπαράστασιν τοῦ ὁποίου θερμῶς ἐπικαλοῦμαι.

Εἶμαι εὐτυχής, κύριοι Συνάδελφοι, διότι ἡ ἀρχὴ τῆς προεδρίας μου συμπίπτει πρὸς τὴν ἐξόντωσιν τῶν μητραλοιῶν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ὑπὸ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τοῦ Ἔθνους, εὐλαβῶς δ' ἀναφέρω τὴν μνήμην πρὸς τοὺς ἡρωϊκῶς πεσόντας προμάχους τῆς ἐλευθερίας μας καὶ ἀποτίνω φόρον τιμῆς πρὸς τοὺς ἐνδόξους τραυματίας καὶ λοιποὺς πολεμιστάς, οἵτινες, ὑπὸ σῶφρονα ἡγεσίαν, ἔγραψαν λαμπράς σελίδας δόξης.

Ἐν μόνον νέφος σκιάζει τὸν αἰθριάσαντα ἐσχάτως οὐρανὸν τῆς πολυπαθοῦς Ἑλλάδος: Τὸ ἀπάνθρωπον παιδομάζωμα. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν διεμαρτυρήθη πρό τιнос, διὰ στόματος τοῦ τέως προέδρου της, πρὸς σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ἡ δὲ διεθνὴς κοινὴ γνώμη κατεδίκασε τὴν στυγεράν πρᾶξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ παιδιοῦ διὰ πολιτικούς σκοποὺς. Ἄς εὐχηθῶμεν ν' ἀνανήψουν συντόμως οἱ ἡγέται ὠρισμένων κρατῶν, ν' ἀντιληφθοῦν, ἔστω καὶ ἀργά, τὸ σφάλμα των καὶ νὰ θελήσουν νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἐπιστρέφοντες τὰ Ἑλληνόπουλα ἐκεῖ ὅπου ἀνήκουν: εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν πατρίδα των!

Ἄλλ' ἂν ἐδαφικῶς ἐξεκαθαρίσθησαν τὰ σύνορα ἀπὸ τὰς ξενηλάτους ὀρδὰς τοῦ συμμοριτισμοῦ, ὅμως ὑπολείπεται εἰσέτι ὁ ψυχρὸς πόλεμος τῶν μετόπισθεν. Ὁ ἐχθρὸς, ἀποτυχὼν εἰς τὸν κατὰ μέτωπον ἀγῶνα, ἐλλοχᾷ τῶρα μετὰξὺ ἡμῶν, ἵνα μᾶς πλήξῃ ἐκ τῶν νώτων. Διὰ τῶν δῆθεν προσοδευτικῶν, πράγματι δ' ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν, ἃς ἐπιτηδεύει καὶ ὑποὺλως διασπείρει ἐπιχειρεῖ νὰ ὑποσκάψῃ τὰ θεμέλια τοῦ Κράτους, ἵνα ἐγκαταστήσῃ πανταχοῦ τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν ἀρρυθμίαν, δι' ὧν θὰ ἐπιτύχῃ τὴν ὑποδούλωσίν μας. Ἡ Ἀκαδημία δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ

άπαθης εἰς τὸν ἐσωτερικὸν αὐτὸν ἀγῶνα. Μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῆς ἄλλως τε περιλαμβάνεται καὶ ἡ καθοδήγησις τῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς Κοινῆς γνώμης, ἡ ἐνίσχυσις τῆς Ἐθνικῆς Συνειδήσεως καὶ ἡ ὑπόδειξις τῶν μέσων ἀμύνης κατὰ τῶν ἀνατροπῶν τῆς τάξεως καὶ τῆς πειθαρχίας.

Ἡ Ἐκκλησία, τὸ Σχολεῖον, τὸ Θέατρον, ὁ Τύπος, τῶν ὁποίων ἐπιφανεῖς ἀντιπρόσωποι παρακάθηνται μεταξὺ ἡμῶν, δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ συντελέσουν, διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς γραφίδος, εἰς τὴν κάθαρσιν τῆς κοινωνίας ἀπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ μιάσματος καὶ νὰ καθοδηγήσουν τὸ Ἔθνος καὶ τὰ ἄτομα εἰς τὰ μεγάλα ἰδανικὰ πρὸς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ρυθμίζωσι τὸν βίον των.

Ἄλλ' ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ ρηθέντα ἐθνικὰ αὐτῆς καθήκοντα ὀφείλει ἡ Ἀκαδημία νὰ ἐπιδοθῇ καὶ πάλιν μετὰ ζέσεως καὶ εἰς τὰ καθαρῶς ἐπιστημονικὰ αὐτῆς ἔργα. Πρέπει ἐν πρώτοις νὰ ἐνισχύσῃ γενναϊότατα τὰ πέντε ἐπιστημονικὰ αὐτῆς ἀρχεῖα καὶ τὴν ἐθνικὴν μουσικὴν συλλογὴν, τῶν ὁποίων πάντες γνωρίζομεν τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας πρὸς τε τὴν ἐλληνικὴν καὶ τὴν διεθνῇ ἐπιστήμην, καὶ τὰ ὁποῖα, δυστυχῶς, εὐρίσκονται σήμερον σχεδὸν ἐν διαλύσει, λόγῳ ἐλλείψεως προσωπικοῦ. Εὐτυχῶς τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας προΐσταται σήμερον ἀνὴρ, ὅστις, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ἔχει ἐπίγνωσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν Ἀρχείων καὶ τῆς Ἀκαδημίας γενικώτερον καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θέλει σπεύσει νὰ τὰς θεραπεύσῃ.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως μόνη ἡ δι' ἀποσπάσεως ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ἐνίσχυσις τῶν Ἀρχείων. Πρέπει τὸ Κράτος νὰ ἔλθῃ καὶ οἰκονομικῶς ἀρωγὸν πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν, διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν δημοσιευμάτων τῆς, τῶν Πρακτικῶν τῆς ἐν πρώτοις, δι' ὧν μεταλαμπαδεύονται αἱ ἀνακοινώσεις τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἄλλων ἐπιστημόνων οὐ μόνον ἀνὰ σύμπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διεθνεῖς ἐπιστημονικοὺς κύκλους. Τῶν Πραγματειῶν τῆς ἔπειτα, ὧν μέχρι σήμερον ἐξεδόθησαν 14 τόμοι, τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκδοσις μόλις ἔφθασεν εἰς τὸ μέσον τοῦ βήτα, τῆς Βιβλιοθήκης τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων, ἧς ἡ ἔκδοσις διεκόπη μετὰ τὸν 4ον τόμον, τῆς ὑπὸ ἐκτύπωσιν Ἑλληνικῆς Βιβλιογραφίας Μέξα-Γκίνη, τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἐπετηρίδων, τοῦ Λεξικογραφικοῦ Ἀρχείου καὶ λοιπῶν.

Εἰς ταῦτα πάντα πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρος ὁ Κρατικὸς Προϋπολογισμός, διότι οἱ ὀλίγοι πόροι τῆς Ἀκαδημίας, δι' ὧν πάντα τ' ἀνωτέρω

συνετηροῦντο, ἐξηνεμίσθησαν διὰ τοῦ ὁλεθρίου νόμου 318.

Τῆς αὐτῆς κρατικῆς χορηγίας ἀνάγκην ἔχει καὶ ἡ ἐγκατάστασις τῆς ἐκ 40.000 τόμων ἀπαρτιζομένης βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ κενωθείσῃ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ τέως Νομισματικοῦ Μουσείου. Ἡ ταξινόμησις καὶ ἀποδελτίωσις τῶν βιβλίων ἔχει ἤδη συντελεσθῇ μερίμνη τοῦ καθ' ὅλα ἀξίου Ἐφόρου τῆς Ἀκαδημίας, ὑπολείπεται δὲ μόνη ἡ κατασκευὴ τῶν θηκῶν, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ λειτουργία τῆς βιβλιοθήκης, ἥτις οὐ μόνον τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω αὐτῆς ἐπιστημόνων τὰς ἀνάγκας θέλει μεγάλως θεραπεύσει.

Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ σχεδίου Marshall δυνάμεθα νὰ προσδοκῶμεν γενναίαν τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας, ἐὰν συνδυάσωμεν τὰς καθαρῶς θεωρητικὰς μελέτας πρὸς τὰς πρακτικὰς ἥτοι τὰς παραγωγικὰς ἰδρύοντες σχετικὰ ἐργαστήρια πειραματισμῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀκαδημίας.

Ἐν ἐκ τῶν κυρίων μελετημάτων τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος πρέπει νομίζω νὰ εἶναι καὶ τὸ τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν αὐτῆς ἐδρῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι οὐκ ὀλίγαι. Πράγματι ἐκ τῶν 25 ἐδρῶν τῆς Α'. τάξεως εἶναι κεναὶ 7 καὶ ἐκ τῶν 25 τῆς Β'. τάξεως εἶναι κεναὶ 9 καὶ ἐκ τῶν 15 τῆς Γ'. κεναὶ παραμένουσιν ἀκόμῃ 6. Ὡστε ἐκ τῶν 65 θεσπισμένων ἐν ὅλῳ ἐδρῶν 22 δηλ. τὸ $\frac{1}{3}$ τοῦ συνόλου, εἶναι ἀκόμῃ κεναί. Θὰ πρέπει λοιπὸν νὰ μὴ ὀκνήσωμεν νὰ τὰς πληρῶσωμεν καὶ μάλιστα δι' ὅσον τὸ δυνατόν νεωτέρων ἀνδρῶν, οἵτινες εἰσερχόμενοι νὰ ἐργασθῶσι μετὰ ζήλου πρὸς προαγωγὴν τοῦ ἔργου τῆς Ἀκαδημίας. Εἰς τὴν τάξιν ἰδίᾳ τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν εἶναι κατ' ἐξοχὴν αἰσθητὴ ἡ ἔλλειψις λογοτεχνῶν. Τούτων αἱ θέσεις πρέπει τὸ συντομώτερον νὰ πληρωθῶσιν, ἵνα μὴ τὸ βάρος τῆς ἐργασίας πίπτῃ μόνον ἐπὶ τῶν ὤμων 2 ἢ 3 προσώπων, ὡς συμβαίνει σήμερον. Πρέπει δ' ἐπίσης νὰ ἐνισχυθῇ ἡ δευτέρα τάξις καὶ διὰ καλλιτεχνῶν, ἵνα δυνηθῇ μετὰ περισσοτέρου κύρους νὰ ἐπιληφθῇ καὶ ἄλλων γενικωτέρων ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὴν αἰσθητικὴν ἐμφάνισιν τῆς χώρας. Πρέπει νομίζω ἡ Δευτέρα τάξις ν' ἀποτελέσῃ ἓνα Ἀρειὸν Πάγον τῆς αἰσθητικῆς, ὅστις νὰ κρίνῃ, νὰ ἐλέγχῃ καὶ πρὸ παντὸς νὰ προλαμβάνῃ τὰς αἰσθητικὰς παρεκτροπὰς, ἐπεμβαίνων διὰ τοῦ κύρους του παρὰ τῇ Κυβερνήσει. Ἐὰν τοῦτο ἐγίνετο καὶ εἰς τὸ παρελθὸν δὲν θὰ ἐθρηνοῦμεν σήμερον κατεδαφίσεις λαμπρῶν ἀρχιτεκτονημάτων, παραμορφώσεις ἢ ἀποκρύψεις ἄλλων διὰ προσκτισμάτων ἢ οἰκοδομὰς ἀκαλαισθήτους ὑψούσας αὐθαδῶς τὸ ἀνάστημά των

πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως, ἥ πληγὰς τῶν πέριξ λόφων καταστρεφούσας τὴν ἀρμονικὴν διάπλασιν τοῦ τοπίου.

Περαίνων τὴν σύντομον ταύτην προσλαλίαν μου εὐχομαι ὅπως κατὰ τὸ αἰσίως ἀρξάμενον ἔτος δυνηθῇ ἡ Ἀκαδημία νὰ ἐπιτελέσῃ προσηκόντως τό τε ἐθνικὸν καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτῆς ἔργον. Εὐχομαι δ' ἐπίσης ὅπως ὁ Ὑψιστος ἀπαλλάξῃ τὴν Ἑλλάδα πάσης ἐμπλοκῆς εἰς διεθνεῖς περιπετείας, ἵνα δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς ἀποστολὴν ἀνταξίως πρὸς τὸ ἔνδοξον παρελθὸν της.

ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ κ. **Ἰ. Καλιτσουνάκης** ζητεῖ τὸν λόγον καὶ ὁμιλεῖ περὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἀντεπιστέλλοντος μέλους τῇν Ἀκαδημίας κ. **Δ. Μητροπούλου** ὡς ἑξῆς:

Ἡ Ἀκαδημία προστατεύει τὰ ἔργα τῶν Μουσῶν καὶ φυσικὰ καὶ τὴν μουσικὴν. Μία δὲ ἐπιπροσθέτως ἀπόδειξις εἶναι ὅτι ἀκριβῶς σήμερον ἔχομεν, ἔπειτα ἰδιαιτέρως καὶ μουσικὴν ἢ μᾶλλον περὶ μουσικῆς συζήτησιν.

Ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἐγνώσθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μὲ μεγάλην ἱκανοποίησιν διὰ πάντα ἀληθινὸν Ἕλληνα πατριώτην ὅτι ὁ Ἕλλην ἀρχιμουσικὸς διαμένων, ἢ μᾶλλον ἐξ ἀνάγκης ἔνεκα τοῦ πολέμου διαμείνας ἐν Ἀμερικῇ, καὶ ὁ Ἕλλην οὗτος εἶναι Πρόεδρος μέλος τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας ἀπὸ τῆς 23 Φεβρουαρίου 1933, προαχθεὶς ἐν ρηξικελεύθῳ σταδιοδρομίᾳ, ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς μεγάλης φιλαρμονικῆς τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὅλοι τὸν γνωρίζομεν ἢ τὸν ἔχομεν ἀκούσει, εἶναι ὁ Δημήτριος Μητρόπουλος, τέκνον τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ οἰκογένειά του κατάγεται ἐκ Πελοποννήσου (Τριπόλεως). Αἱ Ἀθῆναι, ἡ γενέτειρά του πόλις εἶναι ὑπερήφανος δι' αὐτόν.

Τὴν χαρὰν ταύτην συνεμερίσθη καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ὁ τέως Πρόεδρος της, καὶ Ἀκαδημαϊκὸς Ἀλ. Διομήδης, ἀπέστειλε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς αὐτὸν θερμὸν συγχαρητήριον τηλεγράφημα διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν, ἣτις τοῦ ἐγένετο, καὶ ἡ ὁποία τιμὴ ἀντανακλᾶται καὶ εἰς τὴν Πατρίδα, ἣτις τὸν ἐγέννησε. Ὁ Μητρόπουλος ἀπήντησε συγκινητικῶς εἰς τὴν ἐκδήλωσιν ταύτης τῆς τιμῆς ἐκ μέρους τῆς Πατρίδος μας, ὡς λέγει τὸ τηλεγράφημά του:

Ἄν ἄλλαι χῶραι, μεγάλαι καὶ πεπολιτισμέναι, ἂν παραδ. χάριν ἡ Γερμανία, ἦσαν ἢ εἶναι ὑπερήφανοι διὰ τοὺς ἀποθανόντας ἀρχιμουσικούς των Nikisa καὶ Ioachim, ἢ διὰ τὸν ζῶντα Furtwängler, δικαίως καὶ ἡ μικρὰ πολυπαθὴς καὶ ἱστορικὴ χώρα μας θὰ ὑπερηφανεύετο διὰ τὸν Μητρόπουλον ὅστις ἔτυχε παμψηφεί τῆς νέας τιμητικῆς ἐκδηλώσεως διὰ τὸν ἄνδρα τοῦτον οἱ ἀπειράριθμοι μουσικοὶ